

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Střední Čechy

Inspekční zpráva

Gymnázium, Benešov, Husova 470

256 51 Benešov, Husova 470

Identifikátor školy: 600 006 671

Zřizovatel: MŠMT ČR, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 - Malá Strana

Školský úřad Benešov, Černoleská 1997, 256 01 Benešov

Termín konání orientační inspekce: 4. - 6., 8., 11. října 1999

Čj.	025-339/99-05019
Signatura	ob1zt203

Hodnocení kvality vzdělávání

Český jazyk a literatura

Učební plán odpovídá vzdělávacímu programu. Obsah učiva se opírá o časově-tematické plány, které korespondují s platnými učebními osnovami víceletého a čtyřletého studijního cyklu. Kontinuita výuky předmětu mezi jednotlivými ročníky je zajištěna dobrou koncepční prací předmětové komise, v níž dochází k nenásilnému předávání mezigeneračně pracovních pedagogických zkušeností. Starší pedagogové přispívají svými názory, které jsou respektovány mladší nastupující generací. Předmětová komise se řídí rámcově zpracovaným plánem práce, který mapuje strategické oblasti výuky mateřského jazyka v průběhu školního roku.

Výuka předmětu je zajišťována osmi vyučujícími s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Vyučující jsou odborně erudovaní; výuka jako celek ukazuje jejich hluboké znalosti a pozitivní vztah k předmětu. Vyučující zúročují ve vyučovacích hodinách jednak vlastní zájem o předmět a jeho studium obohacené stále novými literárními novinkami, jednak znalosti a vědomosti nabyté při dalším vzdělávání, jehož se aktivně zúčastňují. Výuka probíhá v kmenových třídách jednotlivých ročníků. Průběžně jsou využívány jazykové příručky, učebnice a knihy z umělecké a odborné literatury uložené v kabinetu českého jazyka a literatury. Velkým přínosem pro předmět je existence žákovské knihovny, jejíž knižní fond tvoří 5 200 titulů. Didaktická technika je předmětu k dispozici ve standardním množství; při výuce nebyla používána. Učitelé jsou informováni o žácích se specifickými poruchami učení.

Hospitace proběhly v sedmi vyučovacích hodinách. Obecné cíle výuky vycházejí z kurikula předmětu. V hodinách byly zaměřeny na dovednosti a vědomosti, které si žáci během učení mají osvojit. Nová látka byla dávana do souvislosti s minulými poznatky žáků.

Těžištěm hodin byl logicky uspořádaný, srozumitelný a zajímavý výklad nového učiva, při němž si žáci sami prováděli zápis. Ve struktuře literárních hodin byla vhodně zvolena přiměřená proporce mezi teorií a konkrétní literární tvorbou. Výklad byl doplněn konkrétní uměleckou tvorbou - k prezentaci díla využívaly učitelky vlastní přednes. Se žáky se povětšinou pracovalo tradičními formami práce založenými na řízeném rozhovoru prováděném frontální metodou. Některé úseky hodin sklouzávaly do tradiční výuky bez tvůrčího nasazení žáků a rozvíjení tvořivosti. Hodinám pak chyběla dynamika a bohatý obsah založený na rozmanitých formách práce. V dobře vedených hodinách užití metody umožňovaly žákům uplatnit velice dobré znalosti literární látky, znalosti z četby včetně vyjádření vlastních názorů. Ze strany vyučujících byla vedena snaha po aplikaci teoretických znalostí v konkrétním literárním díle, po analogii od literatury směrem k praktickému životu. V jednom případě se objevil pokus vést výuku netradičním směrem, jenž ale zůstal na cestě k cíli v její půli. Znamenitou úroveň měla výuka pedagoga 3. ročníku. Výborné odborné vybavení, metodická profesionalita, umění zaktivizovat žáka, učít je schopnosti syntézy a analýzy literárního díla, snaha pěstovat lásku k literatuře a umění vlastním příkladem vypovídají o vynikající úrovni výuky. Profesionální úroveň byla umocňována charismatickým působením učitelovy osobnosti.

Učivo v jazykových a slohových hodinách bylo prezentováno prostřednictvím různých metod a forem práce. Procvičovací hodiny byly proloženy dialogem, žáci soutěžili, řešili problémové úkoly, pracovali samostatně, známé učivo procvičovali přes tvůrčí úkol. Vhodně bylo užito pracovních textů, jazykových příruček. Žáci byli vhodně motivováni, aktivně se zapojovali do

práce a ochotně plnili zadané úkoly. Učivo dokázali aplikovat. Jedna vyučovací hodina měla jednostranný průběh. Probírané látce chybělo zobecnění s ověřením zpětné vazby a obohacením o nové efektivnější formy práce směrem k žákovi.

Kontrolní a cvičné písemné práce jsou plánovány. Písemné vyjadřování a stylistická dovednost jsou vyučujícími řádně hodnoceny. Ústně se vyjadřují výstižně zejména žáci vyšších ročníků, spontánní ústní projev žáků nižšího gymnázia je učiteli dostatečně korigován. Prostor pro komunikaci žáků byl všeobecně dobrý, výuka vycházela z dialogů ve frontálním rozhovoru, učivo bylo vyvozováno. Žáci měli dobré vědomosti, schopnost fabulace a umění stylistiky byly kvalitní.

Plánování a příprava výuky jsou zajištěny časově-tematickými plány, které jsou konkrétně rozpracovány s požadavky osnov do časových období, jsou funkční, hodnoceny jsou velmi dobře; personální podmínky mají vynikající úroveň. Podmínky pro výuku jsou standardní - dobré. Organizace a strukturace vyučovacích hodin byla ve většině hodin promyšlená, založená na aktivních metodických postupech moderní výuky s podnětnou motivací, hodnocením a konkrétní zpětnou vazbou. Menší procento výuky bylo vedeno tradičním způsobem ve formě frontální práce s výsledně malou efektivitou výuky. Výbornou úroveň měla odborná erudovanost pedagogů a jejich profesionální vystupování. Interakce a komunikace byly převážně na velmi dobré úrovni.

Výuka českého jazyka a literatury se vyznačuje převahou pozitivních zjištění, celkově je hodnocena jako velmi dobrá.

Občanská výchova, Základy společenských věd

Předmětu občanská výchova a základy společenských věd je v jednotlivých ročnících (1. - 6. ročník víceletého studia a 1. a 2. ročník čtyřletého studia) přidělena jedna hodina, v závěrečných dvou ročnících dvě vyučovací hodiny. Vyučující mají sestavené časově-tematické plány, které korespondují s osnovami, stanovené výukové cíle odpovídají standardu vzdělávání. Plány mají velmi dobrou vypovídací hodnotu, dle nich je postupováno ve výuce. Výuku zajišťují dva vyučující; vyučující splňující odbornou a pedagogickou způsobilost a vyučující s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro jiný stupeň školy, který si v současné době vzdělání doplňuje příslušným studiem.

Výuka předmětu probíhá v kmenových třídách, didaktickou techniku je možné využít. Studijní materiály jsou k dispozici v podobě čítanek, namnožených pracovních textů, vlastních učebnic žáků doporučených pedagogy. Se studijní literaturou ve zhlédnutých hodinách pracováno nebylo.

Výuka byla hospitována v pěti vyučovacích hodinách. Ve třech hodinách těžiště výuky spočívalo ve výkladu vyučující a doslovném zápisu do sešitů žáky. Výklad měl převážně knižní charakter, vyučující vlastní pokládané otázky sama zodpovídala a vyvozovala. Při mnohých částech výkladu chyběl názor, zapojení žáků do logické úvahy a vlastního úsudku. Výklad se mnohdy ani neopíral o znalosti žáků (vykládané učivo prolínalo i s ostatními předměty) a jejich životní zkušenosti. Po stránce odborné byl ale výklad velmi dobře zpracován. Opakování již naučené látky probíhalo formou řízeného rozhovoru s celou třídou. Ve sledovaných hodinách byl zjištěn výrazný naukový prvek, v menší míře byla zastoupena výchovná složka. V části jedné vyučovací hodiny byly žáky předneseny referáty. V tomto prostoru žáci prokázali, že umí vyjádřit vlastní názor a zaujímat postoj k probírané tematice. Jakmile dostali prostor k vlastní seberealizaci, pracovali s chutí a radostí. Do jedné hodiny byla zařazena skupinová práce založená na umění zhodnotit a zobecnit předložený studijní materiál. Žáci výborně

spolupracovali, vyjadřovali své postoje, uváděli příklady z každodenního života. Zařazená práce byla pro ně velmi poutavá a hodnotná.

Jako velmi dobrá je hodnocena výuka občanské výchovy na nižším gymnáziu, jež byla založena na aktivní činnosti žáků a prezentována vlastní tvůrčí prací, jejich prožitku a projevu. Získané vědomosti žáci vyvozovali spolu s vyučující a poté je aplikovali sami na sobě. Hodina byla dynamická, měla promyšlenou strukturu založenou na dobré připravenosti vyučující, pro žáky byla podnětná a přínosná.

Výuka posledního studijního ročníku byla vedena pedagogem, jenž je pro žáky přirozenou autoritou s hlubokými znalostmi. Ve struktuře hodiny na sebe jednotlivé složky logicky navazovaly, v hodině vládl systém. Informace byly žákům předávány v požadovaném rozsahu obohacené zajímavostmi, které byly dobře určeny právě žákům gymnázia. Do procesu učení byli žáci zapojováni především formou rozhovoru, který měl podobu otevřeného, přátelského dialogu, ale i vhodnými formami individuální činnosti (úlohy pro práci se studijní literaturou, problémové úkoly). Účelně byly využity ukázky ze studijní literatury.

Nadstandardní učivo je obsahem společenskovedního semináře, který je veden pedagogem vyučujícím v maturitním ročníku. Navštívená hodina volitelného předmětu prokázala, že nabízená témata jsou vhodně koncipována, rozšiřují obzory žáků ve společenských vědách. Výuka byla založena na aktivní a tvořivé práci žáků, jejich vedení k samostatnosti, práci s odbornou literaturou a informacemi, umění vyhledat podstatné zadáváním samostatných úkolů, na formě vedení správné diskuze a argumentace.

Plánování a příprava hodin jsou v souhrnu hodnoceny jako velmi dobré. Podmínky pro výuku jsou pouze vyhovující. Organizace, formy a metody mají rezervy, jsou hodnoceny jako dobré, motivace a hodnocení je celkově hodnoceno jako dobré. Interakce a komunikace je ze strany žáků, v případě daného prostoru, hodnocena jako velmi dobrá, ze strany vyučující ve většině třídách jako průměrná.

Celkově je výuka občanské výchovy hodnocena jako velmi dobrá, základů společenských věd jako dobrá, společenskovedního semináře jako velmi dobrá.

Dějepis

Hospitováno bylo v šesti vyučovacích hodinách u pedagogů, kteří vyučují dějepis ve škole a splňují podmínky odborné i pedagogické způsobilosti. Ve sledovaných vyučovacích hodinách byla probíraná témata v souladu s učebními osnovami a s vypracovanými tematickými plány učiva, které uváděly časovou posloupnost témat, konkretizovaly obsah učiva a přesně diferencovaly náplň pro jednotlivé ročníky školy. Plánovité rozvržení učiva je koordinováno předsedkyní předmětové komise. Velmi dobrá profesionální odbornost pedagogů je při předmětových schůzkách rozšiřována o vzájemné pedagogické zkušenosti při využívání netradičních metod a forem práce ve vyučování. Vedení školy systematicky zabezpečuje pedagogům další vzdělávání a studentům umožňuje navštěvovat odborný seminář dějepisu a vykonání maturitní zkoušky z předmětu. Zájemcům o prohloubení učiva jsou k dispozici odborné knihy situované v kabinetu dějepisu.

Ve třech sledovaných vyučovacích hodinách se pedagogům zcela podařilo naplnit charakteristiku předmětu tím, že kladli důraz na pochopení souvislostí dějinných hledisek vývoje společnosti. Dokázali žákům vytvořit prostor pro utváření vlastního názoru, který vycházel z dedukce poznatků, a vedli je ke konstruktivnímu myšlení. Pouze v jednom případě bylo nové učivo sdělováno formou podrobného výkladu a pedagog si ve vyučovací hodině nevytvořil dostatečný prostor pro ověření získaných poznatků. Všichni vyučující rozvíjeli u žáků komunikativní dovednosti, dbali na souvislost jazykového projevu. Ve vyučovacích

hodinách byly využívány historické nástěnné mapy, atlasy, odborné publikace, kopie historických předmětů. Při práci studentů s historickým textovým materiálem převládala prostá reprodukce obsahu, ale některým vyučujícím se podařilo vést studenty vyšších ročníků k hlubšímu rozboru díla a k vyvozování dějinných souvislostí. Prověřování vědomostí probíhalo písemnou formou a ústním zkoušením a výsledná klasifikace byla vždy pedagogem veřejně před studenty oznámena. Kladným motivačním prvkem bylo vhodné využívání pochvaly vyučujícími.

Plánování a příprava výuky dějepisu je velmi dobrá, personální podmínky pro výuku jsou vynikající, materiální podmínky pro výuku jsou dobré, psychohygienické podmínky, organizace, formy a metody výuky, motivace, hodnocení, interakce a komunikace jsou velmi dobré. Kvalita výuky dějepisu je hodnocena jako velmi dobrá.

Biologie a geologie

Předmětu vyučuje celkem 5 učitelů se splněnými požadavky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na škole tohoto typu. Učivo probírané ve sledovaných hodinách korespondovalo s učební osnovou předmětu a s vypracovanými časově-tematickými plány učiva, jejichž tvorba byla koordinována předsedkyní předmětové komise.

Materiální podmínky pro výuku jsou ve škole vytvořeny velmi dobře, vyučující a žáci mají k dispozici dobře uspořádanou a vybavenou odbornou pracovnu, s níž souvisí kabinet, a zařízenou laboratoř pro laboratorní cvičení (praktické činnosti).

Ve většině sledovaných hodin se vyučujícím dařilo plnit předem stanovené cíle a tím i charakteristiku předmětu, tj. vytváření ucelené představy o vztazích mezi živou a neživou přírodou, seznámení se s formami života na Zemi a chápání sepětí člověka s přírodou. Žákům byl vytvářen prostor pro tvorbu a obhajování vlastního názoru vycházejícího z osobních zkušeností a znalostí. Pouze v jedné hodině, kdy seznámení s novým učivem bylo realizováno podrobným výkladem učitele, výše popsáný prostor chyběl.

Vyučující dbali na dobrou úroveň komunikativních dovedností žáků, na jejich správné odborné vyjadřování. V navštívených hodinách byly velmi dobře použity jak dvou-, tak třírozměrné pomůcky, nástěnné obrazy a další zdroje informací včetně využití snímací kamery.

V jedné zhlédnuté hodině bylo učivo aktualizováno směrem k vytváření vhodných postojů proti negativním jevům objevujícím se ve společnosti ve větším měřítku (rasismus, nesnášenlivost, odpor k minoritám).

Znalosti žáků byly zjišťovány pomocí ústního i zkoušeného zkoušení; ne vždy však byli zbývající žáci dostatečným způsobem úkolováni v průběhu ověřování vědomostí. Výsledná klasifikace byla vyučujícími oznámena a zdůvodněna.

Plánování a příprava výuky předmětu jsou na velmi dobré úrovni stejně jako personální a materiální podmínky pro výuku.

Ve sledovaných hodinách (až na jednu výjimku) byly dodržovány psychohygienické zásady; organizace, metody a formy práce; motivace a hodnocení; interakce a komunikace byly většinou na velmi dobré úrovni.

Úroveň výuky předmětu je hodnocena jako velmi dobrá a dobrá, s převažujícím hodnocením velmi dobrým.

Chemie

V průběhu inspekční návštěvy se realizovalo celkem 6 vstupů do vyučovacích hodin u 3 učitelů

ze 4 vyučujících předmětu. Všichni učitelé mají splněny podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na tomto typu školy.

Probírané učivo bylo v souladu s učebními osnovami předmětu. Plánování výuky je dokladováno časově-tematickými plány učiva zpracovanými každým učitelem; jejich tvorbu zastřešuje předseda předmětové komise.

Materiální podmínky pro výuku jsou velmi dobré: k dispozici je odborná pracovní chemie se sousedícím kabinetem a skladem chemikálií a pomůcek, dále poměrně dobře a funkčně zařízená laboratoř (rozvody energií, vody...). Pro zefektivnění výuky předmětů přírodovědného zaměření je vyučujícím k dispozici laborantka.

Zhlédnuté hodiny se ve velké většině vyznačovaly kvalitní prací učitelů, jejich předem plánované cíle výuky se dařilo plnit a tím naplňovat obsah předmětu.

Žáci byli pro výuku vhodným způsobem motivováni, v hodinách byly zaznamenány didaktické postupy přiměřené věku žáků, pomocí názorných pomůcek byla zvyšována efektivita práce. Svá teoretická tvrzení vyučující dokladovali v některých případech dobře zvolenými demonstračními pokusy, případně žáky odkazovali na laboratorní cvičení. Zhlédnuté hodiny laboratorních prací svědčily o promyšleném postupu v hodině, kdy žáci pracovali samostatně pod dohledem učitelů, kteří dbali na dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny práce v laboratoři. Negativně působilo zjištění nepříliš vhodného oděvu (silonový plášť) pro práci v chemické laboratoři.

Pouze v práci začínajícího učitele byly konstatovány drobné nedostatky vyplývající z jeho minimální praktické zkušenosti s vedením hodin.

Ověřování žákovských vědomostí probíhalo ústní i písemnou formou, výsledná klasifikace byla vyučujícími oznámena a zdůvodněna. Součástí klasifikace jsou i hodnocení z laboratorních prací.

Plánování a příprava výuky chemie je velmi dobrá, personální podmínky pro výuku jsou vynikající, materiální podmínky pro výuku jsou velmi dobré.

Ve velké většině teoretických hodin i hodin laboratorních cvičení byly dodržovány psychohygienické a didaktické zásady, používané metody a formy práce ve spojení s motivací, interakcí a komunikací se vyznačovaly značnou efektivitou práce. Hodnocení a klasifikace žáků působí jako účinný stimul pro získávání studijních znalostí.

Úroveň výuky předmětu je hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry školy dlouhodobého a krátkodobého charakteru jsou jasně a srozumitelně stanoveny. Perspektiva gymnázia je zpracována v dokumentu *Koncepce Gymnázia Benešov pro období 1995 - 2000*. Jednotlivé rozpracované oblasti vycházejí z rozboru současného stavu, analýzy podmínek školy a prostředí, ve kterém se škola nachází. Ředitel školy formuluje v dokumentu prvořadě úkoly školy zároveň se stanovením prostředků k dosažení těchto cílů. Období, jež uplynulo od proběhlé inspekční návštěvy v roce 1996, dokazuje, že škola

stanovené cíle naplňuje a realizuje. Během několikadenního sledování života školy Českou školní inspekcí v oblastech výchovně-vzdělávací, personální, materiálně-technické bylo dokázáno, že vedení školy spolu s pedagogickým sborem realizuje vytyčené cíle v praxi. Ředitel školy dokázal vlastní představu o budoucnosti velmi dobře formulovat i ústně. Zpracované koncepční dokumenty mají obsahovou i administrativní kvalitní úroveň. Ze zápisů pedagogických rad lze zaznamenat i podněty a připomínky zabudované do příští vize školy.

Střednědobé plánování je velmi kvalitně propracované a přináší obraz chodu a práce školy. Priority koncepční práce započatého školního roku jsou konkrétně písemně rozpracovány včetně oblastí zlepšení studijního a pracovního prostředí. *Rámcový plán pro školní rok 1999/2000* je vypracován. Z písemných záznamů pedagogických rad vyplývá, že pedagogický sbor měl možnost se zúčastnit na stanovení strategických cílů. Se záměry školy seznamuje pravidelně rodiče ředitel školy na rodičovských schůzkách v aule budovy školy.

Krátkodobé plánování se opírá o měsíční plány rozpracované do jednotlivých týdnů. Operativní plánování je realizováno formou krátkých vnitřních porad. Organizování pracovních porad je optimální, jsou zde řešeny konkrétní a věcné záležitosti.

Výuka probíhá dle schválených učebních dokumentů:

Generalizovaný učební plán (č. j. 20 594/99-22) pro 1., I., II., III., IV., V. ročník

Učební plán čtyřletého studia (č. j. 25 049/95-21-23) pro 2., 3., VI., VII.

Ředitel školy má rozpracovaný učební plán pro víceletý i čtyřletý studijní cyklus včetně zařazení disponibilních hodin.

Výuka je realizována dle schválených učebních osnov; pro probíhající volitelné semináře a nepovinné předměty jsou ředitelem školy schváleny učební osnovy.

K rozvíjení nadaných a talentovaných žáků přispívá škola nabídkou pestré škály volitelných a nepovinných předmětů. Žáci měli možnost volby z 18 volitelných předmětů. Na škole v současném školním roce probíhá výuka 12 volitelných předmětů. Škola otevřela 8 nepovinných předmětů. Nabídka volitelných a nepovinných předmětů je dostatečně široká a rozmanitá.

Na škole byly zaznamenány 2 žáci se specifickými poruchami učení. Poruchy jsou řešeny ve spolupráci s rodiči, pedagogicko-psychologickou poradnou, třídním učitelem.

Kvalita, rozsah a účelnost plánování vzhledem k potřebám a zájmům žáků a podmínkám regionu má vynikající úroveň.

Organizování

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu i provozu školy má jasně stanovená pravidla fungování, je propracovaná a umožňuje efektivní řízení školy. Základní organizační strukturu tvoří ředitel školy, který řídí výchovně-vzdělávací činnost, zástupce ředitele školy vedle vyučovacích povinností organizuje výchovně-vzdělávací proces. *Organizační řád školy* obsahuje pracovní náplně zaměstnanců, povinnosti pedagogických pracovníků, pracovní náplň učitelů. Zřetelně vymezuje kompetence zástupce ředitele školy, hospodářky, účetní; stanovuje úkoly pro výchovného poradce, vedoucí předmětových komisí, obsahuje jmenovitý seznam organizátorů soutěží a akcí školy, vyjmenovává předmětové komise se svými předsedy, správce sbírek, pracoven a knihoven. Obsahuje seznam tříd. Jako poradní orgány ředitele školy funguje *Společnost předsedů předmětových komisí*. Na škole pracuje 8 předmětových komisí, jejichž činnost je zakotvena v plánu činnosti na školní rok. Práce předmětových komisí je

orientována především na soutěže, olympiády, přípravu volitelných a nepovinných předmětů, zabývají se pochvalami a oceněními talentovaných žáků, koordinují obsah ověřování vědomostí žáků. Členové několika předmětových komisí, s nimiž byla jejich činnost analyzována ČŠI, hodnotili kladně vstřícnost, spolupráci a ochotu vedení školy při společných jednáních, snahu vyhovět dobrému nápadu a napomoci při řešení problému. Základním poradním orgánem je pedagogická rada, jejíž termíny spolu s hlavními úkoly jsou písemně vytyčeny. S výše uvedenými poradními orgány je výchovně-vzdělávací proces školy konzultován a korigován.

Přenos informací je založen na daných pevných pravidlech. Je účinně zajišťován a doložen (pedagogické rady, provozní porady, pravidelné měsíční porady s pedagogy). Informační systém vychází především s každodenního jednání ředitele školy s pracovníky, informace se též předávají při jednáních v předmětových orgánech. Předávání informací mezi pedagogickými pracovníky a žáky zajišťují převážně třídní učitelé a fungující školní rozhlas. Častým jevem je jednání zástupců žáků s ředitelem školy o chodu školy. Třídní samospráva je pro každou třídu písemně stanovena. Osobní data žáků jsou vedena na vnitřní počítačové síti. Údaje jsou zajištěny proti znehodnocení. Vnitřní síť systému *Nowell* je funkční, učitelé na ní zpracovávají školní agendu, zájmovou činnost žáků, apod. O celý areál výpočetní techniky se stará laborantka - správcová síť. Oproti jiným školám je v oblasti výpočetní techniky Gymnázium Benešov velmi dobře vybaveno. Internet má pevnou linku, vyučujícími a žáky je využíván neomezeně. Velkou zásluhu na modernizaci školy v této oblasti má zkušený a odborně erudovaný vyučující výpočetní techniky. Škola je modernizovaná a pracuje se v ní na úrovni techniky současné doby.

Informace v písemné podobě sledují žáci na nástěnkách určených žákům (*Aktuální informace pro žáky, různé informace, rozvrhová nástěnka, nástěnka dozorů*). Jako další informační servis slouží nástěnné tabule - *vzdělávací, kulturní, tělovýchovná, sportovní, pobyty v zahraničí, nástěnky jednotlivých předmětů*. Na dominantním místě chodbě školy je vyvěšen *Školní řád*. Deklarováním práv a povinností žáků vytváří školní řád podmínky pro přirozenou demokratizaci života školy a osobnosti žáka. Řád školy má dobrou úroveň, uvádí v život zásady dané vyhláškou o střední škole, vytváří potřebný rámec pro fungování školy.

Pracovníci školy se dozvídají informace z nástěnek umístěných ve sborovně školy (měsíční plány, operativní plány). Jako další informační zdroj rychlého nasazení slouží školní rozhlas.

Vnější informační systém směrem k rodičům se opírá o pravidelné konání třídních schůzek. Dvakrát do roka informuje ředitel školy rodiče v prostorné aule školy na *Valné hromadě Gymnázia Benešov* o dění na škole včetně zhodnocení uplynulého období. Zástupci rodičů jsou sdružení v *Unii rodičů ČR*, jedenkrát měsíčně se scházejí. Informace do jednotlivých tříd plynou přes stanovené třídní výbory. Širší veřejnosti se škola prezentuje v městských a okresních periodikách. Výborných úspěchů žáci gymnázia dosáhli v **celostátních** kolech olympiád (2 žáci matematika, 1 žák český jazyk a literatura, 1 žák chemie, 1 žák Středoškolská odborná činnost, 1 družstvo dívek v košíkové, 1 pěvecký sbor na Svátcích písní v Olomouci). Výrazné úspěchy školy vypovídají o systematické práci pedagogů v jednotlivých předmětech a o jejich působení na žáky tak, aby ukázali svůj um, uměli soutěžit. Hojné počty žáků účastnících se školních a okresních kol olympiád a soutěží jsou důkazem. Práci školních a mimoškolních aktivit je možné zhlédnout na pravidelných *akademiích, divadelních představeních recitačně-divadelního kroužku*, který spolupracuje s benešovskými ochotníky. Úzké kontakty jsou udržovány se zahraničními školami - Gymnázium ve Vídni - 16. obvod, Gymnázium Aabenraa v Dánsku), v nimiž pokračují reciproční výměnné pobyty.

Dostatečně vypovídací hodnotu má *Výroční zpráva gymnázia Benešov za školní rok 1998/99*. Vedle jednotlivých částí zpracovaných podle právní normy (§ 17 e odst. 2, 3 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdější platné novely)

obsahuje i kapitolu hodnocení školního roku, jež věcně rekapituluje uplynulý rok. Dokument slouží jako dostatečný zdroj k sebehodnocení školy. Informace směrem široké veřejnosti poskytuje stránka školy na internetu.

Informace uvnitř i vně školy jsou předávány úplně a rychle. Rozhodnutí ředitele školy jsou konkrétní a adresná. Vedení školy umí přijímat podněty a připomínky pracovníků a vhodně je řešit. Ředitel školy úzce spolupracuje se školským úřadem, vedením města. Důkazem korektních a funkčních vztahů je několikaletá rekonstrukce školy, výstavba sportovního areálu (finančně ji dotovalo Město Benešov) apod.

Organizační uspořádání školy je funkční, zažité, má jasně a srozumitelně daná pravidla. Vnitřní a vnější informační servis je kvalitně zpracován, předávání informací je doloženo. Kvalita a funkčnost organizování školy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Oba vedoucí pracovníci, ředitel školy a zástupce ředitele školy, jsou dobří organizátoři. Umí promyšleně a adresně delegovat kompetence na jednotlivé pracovníky a poradní orgány a vytváří kompatibilní pracovní tým. Řízení školy je založeno na demokratických principech. Ředitel školy umí naslouchat, přijmout dobrý nápad, ale zároveň je rázný a rozhodný. Operativní řízení školy vychází z plánování a kontroly jednotlivých činností; jako celek se projevuje funkčně, pružně a účinně.

Využívání jedinečných schopností pracovníků, jejich odborná fundovanost a iniciativa je zúročena ve velmi dobrých umístěních žáků školy na olympiádách a soutěžích, v hojném počtu jejich účasti na těchto soutěžích. Škola se umístila v *Sondě maturant '99* mezi nejlepšími 20 procenty všech středních škol v republice, ve výzkumu SET 1998 ze 366 gymnázií byla škola hodnocena mezi nejlepšími 15 procenty. V posledním roce bylo přijato ke studiu na vysokých školách 69 procent žáků. Ve škole vládne dobré klima pracovního charakteru, k němuž velkou mírou přispívá právě pozitivní forma řízení školy založená na přirozené osobnosti.

Vedení a motivování pracovníků je založeno na bázi hmotného zainteresování na osobních příplatcích a mimořádných odměnách. Materiál *Hodnocení práce učitelů* obsahuje 11 bodů. Hlavními kritérii jsou kvalita výuky, dobře vypracované úkoly zadávané vedením školy, snaha o rozšiřování znalostí mimo oblast vlastní aprobace (práce na PC, internetu, atd.). Podklady pro finanční odměnu jsou ředitelem školy konzultovány s odborovou organizací, každý pracovník má přidělené příplatky zdůvodněny. Výše osobních příplatků je dostatečně diferencována, poznatky ČŠI na výuku a práci pedagogů se povětšinou shodovaly s ohodnocením ředitelem školy. Mimořádné odměny jsou vypláceny dvakrát do roka a řádně zdůvodněny. Příмым důkazem byl konkrétní rozpis podzimních odměn učitelů vypracovaný ředitelem školy v době návštěvy ČŠI. Systém pravidelného hodnocení pracovníků je vytvořen.

Pedagogičtí pracovníci se v hojném počtu zúčastňují dalšího vzdělávání. V uplynulém školním roce bylo navštíveno 36 jednodenních seminářů, 20 dvoudenních seminářů, 20 cyklů. Akce organizovaly nejčastěji instituce: Pedagogické centrum Praha, ASUD, Jednota českých matematiků a fyziků, Ústav rozvoje školství Praha.

Pro vlastní sebehodnotící systém škola využila *Sondu maturant, SET 1998, testy SCIO, Kalibro*. Vlastní evaluační nástroje - dotazníky v primách, výroční zpráva s dobrou vypovídací hodnotou, výborné umístění žáků na předních místech olympiád a soutěží.

Efektivnost vedení a motivování pracovníků má velmi dobrou úroveň. Kvalitní lidský potenciál má kladný vliv na pozitivní vývoj školy.

Kontrolní mechanismy

System vnitřní kontroly vůči celé organizační struktuře je vytvořen. Písemně je zmapován v materiálu *Kontrolní činnost ředitele školy a zástupce ředitele školy*. Kontrola výchovně-vzdělávacího procesu na škole probíhá formou kontroly pedagogické dokumentace (shledána bez závad), práce předmětových komisí (na škole funkčně pracují), práce výchovných poradkyň (ředitel školy má přehled o jejich práci, obě dvě se řídí náplní práce danou ředitelem školy). Výuka je kontrolována hospitační činností. Kvantita hospitací je stanovena *Plánem hospitační činnosti*, v praxi je realizována pouze ředitelem školy v menším, než původně navrhovaném, množství. Při hospitační činnosti oba dva členové vedení prokázali umění zhodnotit vyučovací jednotku z několika pozorovaných rovin. Jimi vymezené závěry obsahovaly klady a zápory výuky, postihovaly kvalitu výuky jako celku. V několika případech chybělo zaměření se na progresivnější nové metody ve výuce vedoucí přes tvůrčí práci žáka k nabytým vědomostem a dovednostem. Částečný konzervatismus ve výuce nebyl vyučujícím dokonale vysvětlen, chybělo nasměrování pedagoga k efektivnější výuce směrem k žákům. Četnost hospitací vzhledem k velkému počtu členů pedagogického sboru je potřeba zintenzivnit. Výsledky kontrolní činnosti jsou projednávány s pracovníky a stvrzeny jejich podpisem. System a kvalita hospitační činnosti má dobrou úroveň.

Ze zápisů z pedagogických rad vyplývá, že chybí analýza výsledků kontrol, její vyhodnocení a vyvození závěrů pro další práci školy. Zpětnovazební mechanismy nefungují dostatečně efektivně.

Kontrola finančních prostředků je prováděna ředitelem školy, který je v úzkém spojení účetní a hospodářkou školy. Školní rok 1998/99 skončil pro školu ziskem. Z finančních prostředků bylo v uplynulém roce nejvíce vynakládáno na výpočetní techniku (strukturovaná kabeláž, počítačová síť, nákup 30 počítačů).

System kontroly je vytvořen, k dokonalé účinnosti a rozsahu se objevují menší rezervy. Celkově je jeho úroveň hodnocena stupněm dobrý.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy je postaveno na demokratickém modelu. Práce vedení školy je systematická, propracovaná. Ředitel školy a zástupce ředitele školy jsou věcní, realističtí, nároční, umějí vytvořit pozitivní atmosféru pro práci pedagogického sboru. Výsledky školy v oblasti vzdělávacího procesu, zkvalitnění pedagogického sboru, materiálního vybavení školy, zmodernizování budovy školy a okolní výstavby hovoří o velmi dobrém řízení Gymnázia Benešov.

Ve školním roce 1996/97 proběhla na škole komplexní inspekce, která hodnotila řízení školy jako nadprůměrné. Uplynulé tři školní roky dokázaly, že kvalita řízení zůstává na stejné úrovni se vzestupnou tendencí.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- povinně vedená dokumentace školy

- koncepce školy a plány práce pro školní rok 1999/2000
- podpůrná dokumentace ředitele školy z oblasti řídicí činnosti
- výroční zpráva za školní rok 1998/99
- sešity žáků, písemné práce žáků
- učební plány, učební osnovy, tematicko-časové plány učiva

ZÁVĚR

Zjištěné klady:

- vysoká odborná erudovanost pedagogů
- výborně zpracovaný systém plánování
- funkční organizační struktura školy
- výborné výsledky žáky Gymnázia Benešov na olympiádách a soutěžích
- hojná účast žáků gymnázia na olympiádách a soutěžích

Zjištěná negativa:

- v hospitační činnosti částečně absentuje směřování pedagogů k efektivním pracovním metodám a formám práce
- je postrádána analýza výsledků kontrol a jejich využití

Podmínky výchovně-vzdělávací práce:

Materiálně-technické a psychohygienické podmínky pro výchovně-vzdělávací práci jsou velmi dobré. Žáci i pedagogové mají otevřen přístup k výpočetní technice s kvalitním softwarem a hardwarem. Škola efektivně hospodaří s přidělenými finančními prostředky.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce:

Při orientační inspekci bylo navštíveno 28 vyučovacích hodin, ve kterých výuka byla hodnocena jako velmi dobrá. Ve škole vládne přívětivé sociální klima, žáci dosahují ve svých znalostech velmi dobrých výsledků. V přijetí žáků na vysoké školy dosahuje škola 69% úspěšnosti.

Řízení školy:

Přístup ředitele školy k řídicí činnosti je zodpovědný. Od doby jeho jmenování do funkce MŠMT ČR (1. září 1990) vytváří velmi dobré pracovní podmínky a především schopný kolektiv pracovníků.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Iva Kadeřábková	Iva Kadeřábková v. r.
Členové týmu	Mgr. Vladislava Coufalová	Vladislava Coufalová v. r.
	PaedDr. Vladimír Krieg	Dr. Vladimír Krieg v. r.

V Příbrami dne 27. října 1999

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4. 11. 1999

Razítko

Mgr. Zdeněk Zahradníček

Zahradníček v r.
Podpis ředitele

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání	Podpis příjemce nebo čj.

	inspekční zprávy	jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Benešov	22. 11. 1999	025 339a/99-05019
Zřizovatel MŠMT ČR	22. 11. 1999	025 339b/99-05019

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány